

Фінанси, банківська справа та страхування

УДК 336.71:004.8

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18157333>

Перспективи використання фінансових технологій для стабілізації воєнної економіки України

Кикта Олександр Євгенович,

аспірант кафедри фінансів ім. С. І. Юрія,

Західноукраїнський національний університет,

м. Тернопіль, Україна, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-4645-6662>

Прийнято: 12.12.2025 | Опубліковано: 29.12.2025

Анотація. Воєнний стан в Україні зумовив деструктивний тиск на макрофінансову стабільність через інфраструктурні руйнування, фіскальний дефіцит та кіберзагрози. Недостатня ефективність традиційних інструментів регулювання актуалізує впровадження інноваційних механізмів. Фінансові технології (FinTech), зокрема штучний інтелект, блокчейн та цифрові валюти центральних банків, стають стратегічними детермінантами макроекономічної резилієнтності та інституційної стійкості держави. **Мета дослідження** полягає у теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо використання фінансових технологій як інструменту забезпечення економічної стабільності України в умовах воєнного стану та поствоєнного відновлення.

Методи. Дослідження базується на системному аналізі взаємодії інновацій та макроекономічних індикаторів. Застосовано сценарне моделювання інфляції, ВВП та резервів. Використано методику розрахунку інтегрального ризику на основі матричного аналізу шоків. Для виявлення вразливостей побудовано теплові карти критичності за даними НБУ та аналітичних звітів.

Результати дослідження. Визначено чинники стійкості сектору, де

ключовими є операційна гнучкість та децентралізація даних. Квантифікація викликів дозволила розробити сценарії адаптації до мілітарних ризиків. Доведено, що інтеграція штучного інтелекту забезпечує предиктивний ризик-менеджмент та моделювання ліквідності установ. Обґрунтовано потенціал е-гривні для прозорого трасування міжнародної допомоги. Сформовано стратегії нівелювання валютної волатильності, інфраструктурних обмежень та дефіциту кадрів.

Висновки. FinTech виступає стратегічним запобіжником системної дестабілізації. Встановлено залежність результативності регулювання від впровадження RegTech та гармонізації стандартів із нормами ЄС. Запропоновано модель безпеки, що включає цифровізацію нагляду, посилення кіберстійкості та уніфікацію протоколів ідентифікації. Синергія інновацій дозволить конвертувати воєнний досвід у стратегічну конкурентну перевагу України.

Ключові слова: фінансові технології, макроекономічна стабільність, штучний інтелект, е-гривня, блокчейн, цифрова резилієнтність, воєнна економіка, монетарна політика, кібербезпека, ризик-менеджмент.

Prospects for utilizing financial technologies to stabilize Ukraine's war economy

Kykta Oleksandr,

Postgraduate Student at the Department of Finance named after S. I. Yuriy,
West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-4645-6662>

Abstract. Martial law in Ukraine has exerted destructive pressure on macro-financial stability due to infrastructure destruction, fiscal deficits, and cyber threats. The insufficient effectiveness of traditional regulatory instruments necessitates the implementation of innovative mechanisms. Financial technologies (FinTech), specifically artificial intelligence, blockchain, and central bank digital currencies, are

becoming strategic determinants of macroeconomic resilience and the institutional stability of the state.

Purpose. The study aims to provide a theoretical substantiation and develop practical recommendations for the use of financial technologies as a tool for ensuring the economic stability of Ukraine under conditions of martial law and post-war recovery.

Methods. The study is based on a systemic analysis of the interaction between innovation and macroeconomic indicators. Scenario modeling of inflation, GDP, and reserves was applied. A methodology for calculating integral risk based on matrix analysis of shocks was utilized. To identify vulnerabilities, criticality heat maps were constructed based on National Bank of Ukraine data and analytical reports.

Results. Determinants of sector resilience were identified, with operational flexibility and data decentralization being paramount. The quantification of challenges allowed for the development of adaptation scenarios for military risks. It is proved that the integration of artificial intelligence ensures predictive risk management and liquidity modeling for financial institutions. The potential of the e-hryvnia for the transparent tracing of international aid is substantiated. Strategies for mitigating currency volatility, infrastructural constraints, and human capital shortages have been formulated.

Conclusions. FinTech serves as a strategic safeguard against systemic destabilization. The dependence of regulatory effectiveness on the implementation of RegTech and the harmonization of standards with EU norms has been established. A security model is proposed, including the digitalization of supervision, enhancement of cyber resilience, and unification of identification protocols. The synergy of innovations will allow the conversion of wartime experience into a strategic competitive advantage for Ukraine.

Keywords: financial technologies, macroeconomic stability, artificial intelligence, e-hryvnia, blockchain, digital resilience, war economy, monetary policy, cybersecurity, risk management.

Постановка проблеми. Повномасштабна війна в Україні загострила проблеми економічної стабільності через фіскальне навантаження, руйнування інфраструктури та зростання кіберризиків. В умовах обмеженості традиційних інструментів регулювання, фінансові технології (FinTech) – цифрові платежі, платформне фінансування, штучний інтелект та ініціативи Національного банку України щодо впровадження е-гривні – розглядаються як вагомий чинник підтримки фінансової системи та економіки загалом.

Водночас розвиток сектору FinTech у воєнний період супроводжується системними ризиками: технологічною залежністю, уразливістю до кібератак та регуляторною невизначеністю. Відсутність науково обґрунтованого підходу до оцінки впливу FinTech створює загрозу безсистемного використання цифрових інструментів, що може обмежити їх стабілізаційний потенціал та посилити макрофінансові дисбаланси.

Отже, науковою проблемою є відсутність цілісної аналітичної рамки для оцінки ефективності фінансових технологій як інструменту підтримки стабільності держави в умовах війни. Це зумовлює необхідність комплексних досліджень взаємодії технологічних, регуляторних і соціально-економічних чинників у цій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання трансформації фінансового сектору під впливом інновацій перебуває у центрі уваги науковців, які досліджують проблему впливу FinTech на стабільність систем. Вагомий внесок у вивчення ризиків та регуляторних компромісів між інклюзією та вразливістю зробили В. Koranteng, S. Cevik та Н. Ismanto [1]. Архітектуру та наслідки впровадження цифрових валют центральних банків (CBDC) висвітлено у працях L. Dionysopoulos [2] та А. Koraran [3], а роль штучного інтелекту (ШІ) у підвищенні ефективності нагляду доведено А. Khaddam [4] та А. S. Lam.

Український вимір розвитку FinTech-індустрії та її стабілізаційну роль в умовах воєнних шоків проаналізовано У. Рівняк [5], Т. Ставерською, В. Лаврук [6] та А. Пантюховим. Питання інтернаціоналізації компаній, підтримки ШІ-

проектів та регуляторних ініціатив Національного банку України досліджено А. Дунською [7], Л. Кашубою, Б. Пшиком та У. Грудзевич [9]. Соціально-поведінкові аспекти інклюзії в Україні представлені у працях Н. Skhidnytska [8] та В. Козюка.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявні напрацювання, у науковому дискурсі бракує системних підходів до використання FinTech-інструментів для підтримки стабільності держави саме в умовах воєнного стану. Більшість досліджень орієнтована на мирний час, що не враховує специфічні мілітарні ризики. Це зумовлює необхідність розробки рекомендацій щодо формування політики, спрямованої на посилення макрофінансової стійкості через синергію цифрових сервісів, е-гривні та ШІ-рішень.

Постановка завдання. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо використання фінансових технологій для забезпечення економічної стабільності України в умовах воєнного стану. Досягнення мети передбачає систематизацію міжнародного та вітчизняного досвіду, оцінку адаптаційного потенціалу інструментів FinTech, CBDC та AI-рішень у подоланні екзогенних шоків, а також визначення пріоритетних напрямів регуляторної та інституційної політики для підвищення резилієнтності фінансової системи держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. Економічна стабільність у воєнний період визначається здатністю системи підтримувати ключові макросоціальні процеси в умовах екзогенних шоків та дефіциту ресурсів [10]. Сучасна наукова парадигма базується на концепції резилієнтності (resilience) – здатності фінансової архітектури адаптуватися до ризиків та відновлювати функціональність через гнучкий ризик-менеджмент [14]. В Україні цей стан забезпечується синергією монетарних інструментів та масштабної міжнародної допомоги [12].

Динаміку споживчої та базової інфляції в Україні у 2025–2027 рр., а також

їх середньостроковий прогноз наведено на рис. 1.

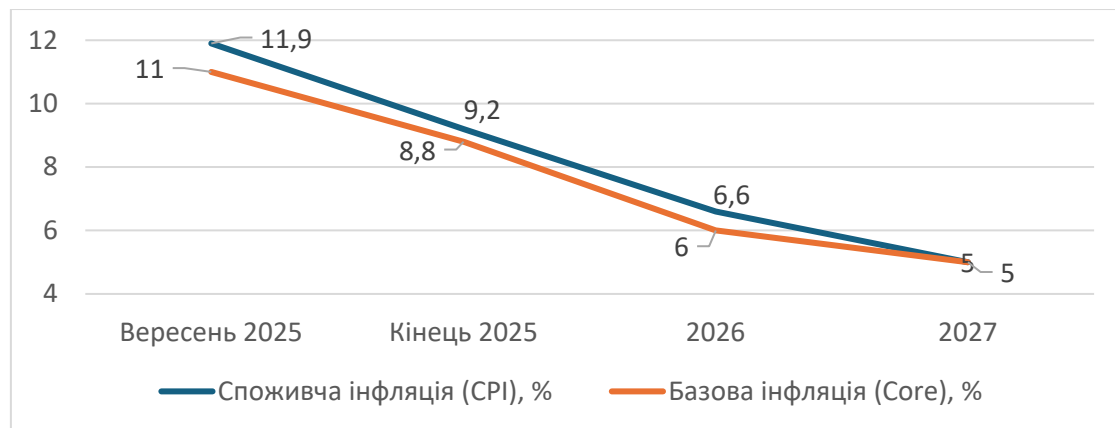

Рис. 1. Динаміка споживчої та базової інфляції в Україні (прогноз НБУ на 2025–2027 рр.)

Джерело: складено автором на основі аналізу [12]

Згідно з прогнозами НБУ (рис. 1), очікується дезінфляція до цільового рівня 5% наприкінці 2027 р. Проте значний базовий інфляційний тиск у 2025 р. (11,0%) зумовлює необхідність тривалого збереження стримувальної монетарної політики.

Паралельно темпи зростання ВВП обмежені деструкцією інфраструктури та енергодефіцитом (рис. 2).

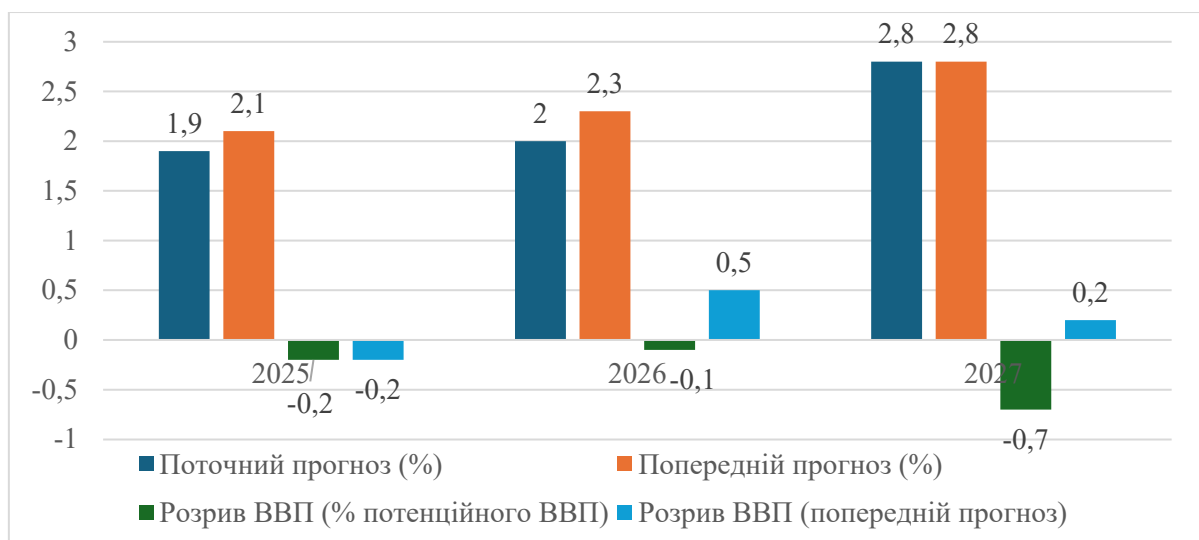

Рис. 2. Прогноз реального ВВП та його розриву в Україні (2025–2027 рр.)

Джерело: складено автором на основі аналізу [12]

У 2025 р. зростання реального ВВП прогнозується на рівні 1,9% із

подальшим прискоренням до 2,8% у 2027 р. за рахунок інвестицій у відбудову та оборонний сектор. Збереження від'ємного розриву ВВП підтверджує тривалий негативний вплив війни на виробничий потенціал.

Зовнішня стійкість держави критично залежить від офіційного міжнародного фінансування. У 2025 р. обсяг допомоги очікується на рівні 51,5 млрд дол. США, що разом із резервами (~54 млрд дол. США) формує базу макрофінансової стабільності (рис. 3) [12]. Навіть за умови фіскальної консолідації у 2026–2027 рр., накопичені резерви дозволять підтримувати режим керованої гнучкості валютного курсу та нівелювати воєнні ризики.

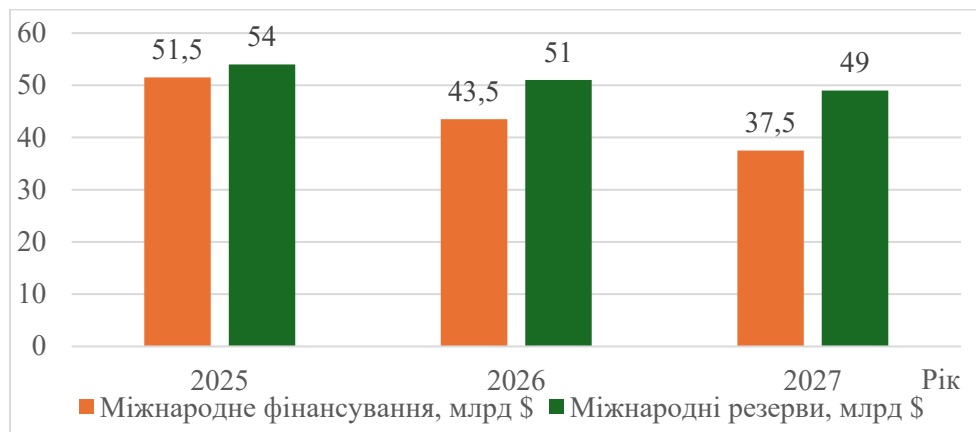

Рис. 3. Прогноз міжнародної фінансової допомоги та її впливу на обсяг резервів (2025–2027 рр.)

Джерело: складено автором на основі аналізу [12]

Монетарна політика НБУ спрямована на таргетування інфляції та підтримку привабливості гривневих активів (рис. 4). Очікується, що цикл пом'якшення розпочнеться у 2026 р. із поступовим зниженням облікової ставки до 11% наприкінці 2027 р. Впроваджений режим валютної гнучкості вже демонструє ефективність: зростання частки ринкових операцій без участі регулятора до 58% свідчить про посилення самозбалансованості фінансового сектора.

Функціональна резиліентність національної економіки сьогодні базується на трьох детермінантах: стримувальній політиці НБУ, адаптивності бізнесу та ритмічності зовнішньої допомоги.

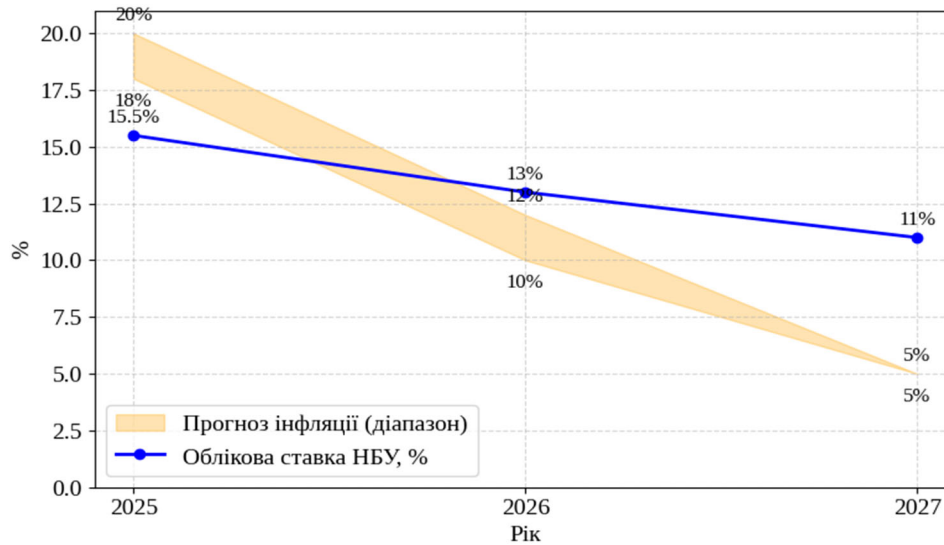

Рис. 4. Прогноз облікової ставки та інфляції НБУ на період 2025–2027 рр.

Джерело: складено автором на основі аналізу [12]

Додатковим фактором стійкості стають FinTech-рішення (цифрові платежі, блокчейн, ШІ), які забезпечують безперервність фінансових потоків і розширюють доступ до капіталу в умовах зруйнованої фізичної інфраструктури [20, 21]. Попри ризики енергодефіциту та міграції, трансформація FinTech-ринку створює стратегічні перспективи для зміцнення фінансової системи держави [8, 24].

Функціональна стійкість фінансового сектору України в умовах воєнної економіки детермінується комплексом макроекономічних викликів [10]. Ключові параметри, що формують аналітичне підґрунтя для середньострокового сценарного моделювання, систематизовано у табл. 1.

Таблиця 1

Прогнозні макроекономічні показники України (2025–2027 рр.)

Показник	Кінець 2025	2026	2027	Вектор динаміки
	факт	оцінка	оцінка	
Інфляція, %	9,2	6,6	5,0	Дезінфляційна тренд-конвергенція
Зростання ВВП, %	1,9	2,1	2,8	Помірне відновлення
Облікова ставка, %	15,5	13	11	Поступова лібералізація
Міжнародні резерви, \$	~54	~55	~55	Консолідація та оптимізація

Джерело: складено автором на основі аналізу [12]

Висока невизначеність, спричинена волатильністю валютного курсу та бюджетним дефіцитом [10], обумовлює необхідність застосування динамічного моделювання [10, 11] за трьома сценаріями (табл. 2):

1. Базовий – стабілізація за підтримки міжнародних партнерів та поступове зниження інфляційного тиску [5].

2. Песимістичний – кумулятивний ефект подовження воєнних дій, що веде до дефіциту ліквідності та системних збоїв.

3. Оптимістичний – інтенсивна відбудова та активне впровадження інноваційних рішень, що стимулюють випереджальне макроекономічне відновлення [14].

Таблиця 2

Сценарне моделювання економічного розвитку (оцінка на кінець 2025 р.)

Показник	Базовий	Песимістичний	Оптимістичний
Інфляція (CPI)	9,2%	14% +	7–8%
Зростання ВВП	1,9%	від -2% до 0%	5–7%
Облікова ставка	15,5%	20% +	12–13%
Міжнародна допомога	\$51,5 млрд	< \$35 млрд	\$55 млрд + (інвестиції)

Джерело: власна розробка автора

Для оцінки критичності системних загроз використано методику розрахунку інтегрального показника ризику (R) як добутку імовірності його виникнення (P) та сили впливу (I):

$$R = P \times I.$$

Аналіз прогнозів свідчить про варіативність імовірності екзогенних шоків: від низької (< 15%) для оптимістичних сценаріїв до високої (25–50%) для ризиків ескалації бойових дій та волатильності зовнішньої допомоги [17, 19]. Попри виклики, банківська система зберігає резилієнтність: кредитний портфель бізнесу зріс на 20%, а населення – на 30% [16]. Систематизацію ризиків та стратегій їх мінімізації наведено у табл. 3.

Розвиток FinTech-сектору базується на адаптивних стратегіях, зокрема хмарних інфраструктурах [14]. Критичними шоками на 2026–2027 рр. визначено

ескалацію бойових дій та валютну нестабільність ($R \geq 7$) [12], що потребує впровадження AI-систем моніторингу [4]. Рівні критичності та відповідні стратегії адаптації представлено у табл. 4.

Таблиця 3

Матриця системних ризиків та стратегії їх нівелювання

Ризик	Ймовірність	Вплив	Заходи з мінімізації
Руйнування інфраструктури	Висока	Критичний	Децентралізація систем, альтернативні канали платежів
Неритмічність допомоги	Середня	Суттєвий	Використання FinTech-платформ для оптимізації потоків
Дефіцит кадрів	Середня	Помірний	Цифровізація сервісів, автоматизація ризик-менеджменту
Валютна волатильність	Висока	Високий	Диджиталізовані інструменти моніторингу валютних позицій

Джерело: власна розробка автора

Таблиця 4

Рівні критичності та стратегії адаптації FinTech-сектору до макроекономічних шоків (прогноз на 2026–2027 рр.)

Макроекономічний ризик	Ймовірність	Потенційний вплив	Адаптаційні стратегії	Рівень критичності
Ескалація бойових дій / руйнування інфраструктури	Висока	Дестабілізація платіжних систем та блокчейн-протоколів	Перехід на хмарні архітектури, резервування дата-центрів	Високий
Волатильність валютного ринку	Висока	Ерозія капіталу, зниження рентабельності	Впровадження AI-аналітики, хеджування позицій	Високий
Фінансова неритмічність міжнародної допомоги	Середня	Дефіцит ліквідності, затримки інвестиційних проєктів	Автоматизоване управління грошовими потоками (Cash Management)	Середній
Дефіцит кваліфікованого людського капіталу	Середня	Зниження темпів R&D, деградація техпідтримки	Автоматизація процесів, розвиток дистанційних моделей зайнятості	Середній

Джерело: розроблено автором на основі [19, 26]

Для візуалізації вразливостей побудовано теплову карту (рис. 5). Найвищий рівень загрози притаманний інфраструктурним та валютним факторам.

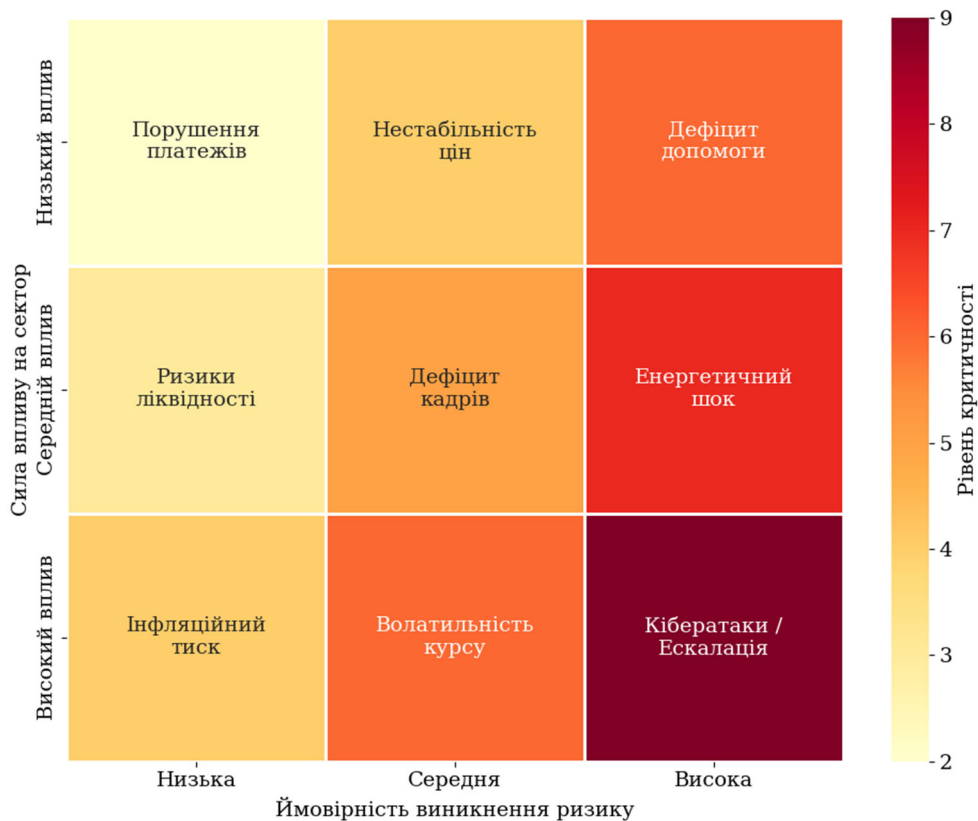

Рис. 5. Теплова карта критичності макроекономічних ризиків для FinTech-сектору України (2026–2027 рр.)

Джерело: власна розробка автора

Поєднання предиктивного регулювання та технологічної гнучкості забезпечує базу для стабільності фінансових потоків у межах прогнозного горизонту.

У системі воєнної економіки FinTech-сектор виступає стратегічним детермінантом функціональної стійкості фінансової системи. Завдяки інтеграції блокчейну та штучного інтелекту (AI) цифрова архітектура адаптується до екзогенних шоків [4, 6] через забезпечення безперервності транзакційних ланцюгів [8], розширення доступу до капіталу в депресивних регіонах [3] та предиктивний аналіз ліквідності банківських установ [9]. Використання смарт-контрактів та цифрових протоколів інституціоналізує довіру, підвищуючи

надійність операцій в умовах високої ринкової волатильності [12, 25].

Краудфандинг трансформується в альтернативний механізм фіскальної мобілізації, доповнюючи традиційні бюджетні інструменти [13]. Платформні рішення забезпечують акумуляцію позабюджетного капіталу без зростання державного боргу, мінімізують часові лаги у фінансуванні оборонних проєктів та гарантують транспарентність через блокчейн-контроль [7]. Успішний досвід українських платформ, таких як «Моє Місто» (понад 11 млн грн) та «Доповідай» (3,5 млн грн), підтверджує ефективність децентралізованих моделей залучення капіталу для стабілізації державних фінансів [8, 18].

Фінансова інклюзія стає фундаментом соціальної резилієнтності, забезпечуючи внутрішньо переміщеним особам (ВПО) доступ до критичних послуг незалежно від локації [14, 19]. Механізми дистанційної ідентифікації (KYC), цифрові гаманці та P2P-платформи дозволяють підтримувати життєздатність вразливих груп і стимулювати самозайнятність у нових громадах [1, 8]. Попри успіхи цифрових сервісів, стратегічним завданням залишається гармонізація міжнародних стандартів обміну даними для транскордонної верифікації клієнтів.

Інвестиційна резилієнтність FinTech-сектору забезпечує приплив капіталу в стратегічні галузі попри воєнну невизначеність [14]. Завдяки цифровізації активів, диверсифікації джерел фінансування та AI-орієнтованому ризик-менеджменту підтримується виробничий потенціал економіки [1, 4, 18]. Вітчизняний сектор демонструє високу вітальність: кількість активних проєктів у 2024 році перевищила 2600 одиниць [17], а загальний обсяг залученого венчурного капіталу за шість років сягнув 1,5 млрд дол. США [5].

Глобальна синергія з трендами штучного інтелекту та динаміка світового ринку цифрових платежів (31 млрд дол. США у 2024 р.) підтверджують ефективність обраної моделі розвитку [19, 24]. Таким чином, технологічна гнучкість FinTech-рішень мінімізує деструктивний вплив воєнних шоків, створюючи передумови для подальшої модернізації та стійкого відновлення

національної економіки.

У воєнній економіці операційний ризик фінансових установ набуває стратегічного значення, оскільки дестабілізація інфраструктури чи втрата даних зумовлюють деструктивний ефект для національної економіки [10]. Вразливість сектору посилюється поєднанням екзогенних шоків (кіберзагрози, енергодефіцит) та ендогенних чинників, таких як людський фактор і недостатній рівень автоматизації [16].

FinTech-рішення мінімізують зазначені ризики через автоматизацію операційного циклу за допомогою інтелектуальних систем [4], децентралізацію даних на основі блокчейну для запобігання фроду [14], предиктивний AI-моніторинг аномалій [6, 19] та впровадження RegTech-технологій для автоматизації комплаєнсу згідно з вимогами Національного банку України (НБУ) [15, 20]. Системна інтеграція цих інструментів підвищує резилієнтність фінансового сектору та ефективність державного управління макроекономічними ризиками в умовах війни.

Національний банк України впроваджує стратегію адаптивного пруденційного регулювання [15, 10], спрямовану на формування інституційних «запобіжників» фінансової інфраструктури. Ключові вектори включають підтримку системної ліквідності через модифікацію нормативів резервування [16], динамічне монетарне та валютне таргетування в режимі «керованої гнучкості» [12], а також технологічну трансформацію нагляду на базі RegTech-рішень [8, 15].

Особливого значення набуває модель регуляторного компромісу, закріплена Постановою Правління НБУ № 43 від 10.04.2024 р., яка пріоритезує функціональну стабільність системи над формальними показниками [20]. Основні інновації документа охоплюють оптимізацію ліцензування платіжних операторів, адаптацію наглядових процедур із гнучким застосуванням заходів впливу та стабілізацію страхового сектору через врахування воєнних збитків у розрахунках капіталу. Зазначені трансформації формують парадигму адаптації

пруденційних стандартів до умов критичної невизначеності, створюючи інституційну основу макроекономічної резилієнтності держави.

У воєнній економіці кіберзагрози набувають статусу системних ризиків, здатних через каскадний ефект деформувати макроекономічну стабільність [2, 17]. Детермінанти впливу кіберризиків на фінансову стійкість охоплюють порушення операційної неперервності платіжних каналів, значні економічні витрати на ліквідацію наслідків інцидентів та ерозію репутаційного капіталу фінансових інститутів [14]. Зміцнення технологічної резилієнтності сектору забезпечується впровадженням AI-моніторингу, багатофакторної автентифікації та блокчейн-протоколів [6, 7], що доповнюється регуляторною превенцією на основі стандартів кіберстійкості Національного банку України [15, 20].

Динаміка кіберінцидентів у 2022 р. зафіксувала зростання у 3,5 рази, при цьому спостерігається еволюція тактики агресора від масованих DDoS-атак до експлуатації вразливостей критичної інфраструктури комбінованими методами [17]. Ескалація загроз трансформувала кібербезпеку в пріоритетну статтю капітальних видатків, що сприяє консолідації ринку навколо найбільш захищених суб'єктів [16]. Якщо середньоринковий показник витрат на захист становить близько 10% бюджету, то в окремих операторів (наприклад, Portmone) він сягає 35%.

Суворі операційні стандарти, зокрема сертифікація за PCI DSS та проведення тестувань методологією Red Team (вартістю 30–90 тис. дол. США), формують високі бар'єри для входу на ринок. Такі компанії, як EasyPay та NeoFin, імплементують жорстку географічну фільтрацію трафіку для мінімізації загроз. Попри значні витрати, досвід функціонування під постійним цифровим тиском конвертується у стратегічну перевагу – створення високозахищених фінансових продуктів із суттєвим експортним потенціалом [8, 12].

У сучасній воєнній економіці стратегічне планування в поєднанні з FinTech-інноваціями формує фундамент макроекономічної резилієнтності. Впровадження цифрових рішень забезпечує адаптивні механізми нейтралізації

екзогенних шоків [1, 22]. Ключовими напрямками, що детермінують стійкість системи, є дифузія блокчейн-технологій для безпеки транзакцій [5], AI-аналітика для предиктивного ризик-моніторингу [7, 15] та моделі альтернативного фінансування для мобілізації капіталу [3, 28]. Важливу роль відіграють ESG-стандарти [7] та динамічне сценарне моделювання, що дозволяє квантифікувати потенційні втрати [11]. Синтез цих інструментів зміцнює функціональну спроможність фінансової системи та стимулює довіру економічних агентів в умовах воєнного стану.

Впровадження цифрових валют центральних банків (CBDC) виступає стратегічним інструментом забезпечення макрофінансової стабільності та прозорості державних фінансів [2]. Функціональний вплив CBDC реалізується через моніторинг платежів у реальному часі, оперативне управління ліквідністю [3] та розширення фінансової інклюзії для вразливих груп населення [11, 16]. Цифровізація державних послуг через електронні розрахунки мінімізує адміністративні витрати та зміцнює інституційну довіру завдяки безперервності грошового обігу [16].

Пріоритетним проектом для України є імплементація е-гривні як комплементарної форми національної валюти [6]. Успішна технологічна апробація на базі протоколу Stellar підтвердила готовність інфраструктури до масштабування. Стратегічне значення е-гривні полягає у можливості повного трасування цільового використання міжнародної фінансової допомоги, що є критичним фактором підтримки фіскальної стабільності та зміцнення довіри глобальних донорів [10].

Стратегічне значення проекту полягає у можливості трасування цільового використання міжнародної фінансової допомоги завдяки технології блокчейн. Це виступає критичним чинником зміцнення довіри глобальних донорів (МВФ, Світовий банк) та забезпечення геополітичної стійкості й фіскальної стабільності держави [10].

Розвиток фінансових технологій в Україні базується на впровадженні

штучного інтелекту (AI), що підвищує стійкість сектору через автоматизацію ризик-менеджменту, оптимізацію операцій та точне прогнозування показників [13, 29]. Глобальна орієнтація вітчизняного FinTech реалізується за п'ятьма стратегічними напрямками: 1) міжнародна технологічна кооперація та трансфер практик [7]; 2) інтелектуальний антифрод-моніторинг транзакцій [4]; 3) масштабування фінансової інклюзії для діаспори [8]; 4) експорт адаптованих до екстремальних ризиків сервісів [13, 29] та 5) підтримка макростабільності через ефективне управління ліквідністю [13].

Український FinTech-сектор демонструє високу резилієнтність завдяки інтеграції понад 258 тис. спеціалістів у світовий простір [8, 22]. Досвід роботи в умовах воєнних загроз дозволив створити категорію «загартованих ризиком» продуктів, а динаміка інвестицій в AI-стартапи (понад \$1,5 млрд) підтверджує спроможність сектору задавати глобальні стандарти стійкості [15].

На основі аналізу макроекономічних ризиків та технологічного потенціалу розроблено стратегічні рекомендації щодо FinTech-політики (табл. 5).

Таблиця 5

Рекомендації FinTech-політики для підтримки стабільності

Сфера політики	Рекомендований захід	Стратегічна мета	Обґрунтування
Монетарна / Фіскальна	Форсована імплементація е-гривні з функціоналом трасування	Прозорість розподілу фондів відновлення	Залежність від зовнішньої допомоги; готовність інфраструктури Stellar
Операційна безпека	Стимулювання державних та приватних кібераудитів	Мінімізація системних ризиків	Зростання кібератак у 3,5 рази; висока вартість захисту для малих та середніх підприємств (МСП)
Соціальна інклюзія	Уніфікація протоколів KYC із вимогами ЄС	Спрощення верифікації для мігрантів	Бар'єри при дистанційному отриманні послуг за кордоном
Інвестиційна	Податкові пільги для AI/Cyber стартапів із VC-інвестиціями	Стимулювання довгострокової стійкості	FinTech та AI залучили понад \$1,5 млрд інвестицій

Джерело: власна розробка автора

Запропонована стратегія базується на синергії державного регулювання та інновацій. Реалізація передбачає посилення фіскального контролю через е-гривню, забезпечення соціальної резилієнтності через цифрову ідентифікацію для ВПО, впровадження предиктивного нагляду на основі RegTech та гарантування кіберзахисту через стрес-тестування. Розвиток R&D у сферах AI та блокчейну спрямований на зміцнення конкурентних переваг України на світовому ринку в поствоєнний період.

Аналіз підтверджує, що адаптивність фінансової системи України забезпечується поєднанням державних регуляцій та інновацій FinTech-сектору.

1. Сценарне моделювання підтверджує можливість стабілізації економіки за умови подальшої цифровізації та ритмічної зовнішньої допомоги.

2. Використання краудфандингу та CBDC (е-гривні) підвищує прозорість бюджету та мобілізує ресурси, знижуючи боргове навантаження.

3. Кібербезпека та AI стали фундаментальними елементами операційної неперервності системи, стимулюючи консолідацію ринку.

4. Глобальна інтеграція фінтеху створює умови для перетворення фінансової системи України на високотехнологічний вузол світової економіки.

Висновки. Дослідження підтверджує, що в умовах війни фінансові технології стають базовими факторами макроекономічної стійкості України. FinTech-сектор забезпечить виконання критичних функцій, які були обмежені у традиційних інституцій через воєнні шоки. Ключову роль у підтримці стабільності відіграють хмарні технології, що гарантують безперервність платежів, та алгоритми машинного навчання, які дозволяють прогнозувати ліквідність банків під час ринкової волатильності. Крім того, блокчейн-протоколи створюють прозору інфраструктуру для мобілізації капіталу та фінансування бюджетного дефіциту.

Для подальшого зміцнення економічної безпеки обґрунтовано впровадження стратегії за трьома векторами:

1. Регуляторна модернізація передбачає поступовий перехід до

автоматизованого нагляду на основі RegTech-рішень та приведення національного законодавства у відповідність до стандартів Європейського Союзу.

2. Зміцнення кібербезпеки потребує розбудови багаторівневої системи захисту шляхом державного стимулювання інвестицій у сучасні ШІ-технології для ефективної протидії кіберзагрозам.

3. Цифрова трансформація фокусується на прискореному впровадженні е-гривні для забезпечення прозорого розподілу міжнародної допомоги, а також на розвитку професійних цифрових компетенцій фахівців сектору.

Запропоновані трансформації дозволять конвертувати досвід адаптації у стратегічну перевагу для поствоєнного розвитку. Подальші наукові дослідження мають зосередитися на розробці цілісної концепції цифрової резилієнтності, де інтеграція FinTech-інструментів стане основою для мінімізації ризиків та інклюзивного відновлення держави.

Список використаних джерел

1. Bank stability and fintech impact on MSMES' credit performance and credit accessibility / H. Ismanto, P. A. Wibowo, T. D. Shofwatin. Banks and Bank Systems. 2023. Vol. 18, Iss. 4. P. 105–115. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/bbs.18\(4\).2023.10](http://dx.doi.org/10.21511/bbs.18(4).2023.10).
2. Dionysopoulos L., Marra M., Urquhart A. Central bank digital currencies: A critical review. International Review of Financial Analysis. 2024. Vol. 91. Art. 103031. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2023.103031>
3. Koparan A. Central Bank Digital Currencies: A review of global trends in adoption, financial inclusion, and the role of country characteristics. Investment Management and Financial Innovations. 2025. Vol. 22, Iss. 1. P. 107–121. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.22\(1\).2025.09](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.22(1).2025.09).
4. Khaddam A., Alhanatleh H. Role of artificial intelligence and BIG DATA capabilities on fintech services: Value co-creation theory. Innovative Marketing. 2024. Vol. 20, Iss. 4. P. 219–233. DOI:

[http://dx.doi.org/10.21511/im.20\(4\).2024.19](http://dx.doi.org/10.21511/im.20(4).2024.19)

5. Pivniak Y., Grebeniuk N. The Significance and Future Development Prospects of the FinTech Sector in Ukraine. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2024. Vol. 3, No. 6. P. 34–44. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20240306.03>
6. Prospects for the implementation of the digital currency of the National Bank of Ukraine in the context of global digitalisation / V. Lavruk, V. Havryliuk, O. Burlakov, S. Burdeniuk, N. Poprozman. *Economics of Development*. 2025. Vol. 24, No. 2. P. 41–53. DOI: <https://doi.org/10.63341/econ/2.2025.41>
7. Стратегія міжнародного розвитку фінтех-компаній: ключові аспекти та виклики / А. Р. Дунська, В. В. Лагодієнко, Ю. В. Овсюченко. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. Т. 8, № 4. С. 156–161. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-4-24>.
8. Skhidnytska G., Khirivskyi P. Prospects of financial technology development in Ukraine. *Bulletin of Lviv National Environmental University. Series «AIC Economics»*. 2023. № 30. С. 65–71. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.065>
9. Пшик Б., Грудзевич У. Удосконалення регулювання FinTech на ринку банківських послуг в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-67>
10. Галустьян Р. Макрофінансова стабільність в Україні у воєнний час. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-48>.
11. Sutton J. Regional economic resilience and post-crisis growth paths: hysteresis and homeorhesis / J. Sutton, P. Mendez, G. Arku // *Journal of Economic Geography*. 2025. lbaf034. DOI: <https://doi.org/10.1093/jeg/lbaf034>.
12. Інфляційний звіт. IV квартал 2025 року / Національний банк України. 2025. 25 груд. URL: <https://surli.cc/fgsjbs>
13. Бобришев Є. Вплив фінансових технологій на стабільність національної

економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. DOI:
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-96>

14. Adwani A. Fintech Innovations and Financial Resilience: A Framework for Crisis Management. *Modern Research in Non-Conventional Energy Sources* : monogr. / ed. by A. Adwani. 2025. Chapter 5. DOI: <https://doi.org/10.59646/mrnc5/321>
15. Pulse of Fintech H2'24 : Global analysis of fintech funding / KPMG. 2025. 94 p. URL: <https://surl.lu/bjmakz>
16. Звіт про фінансову стабільність, грудень 2024 року. 2024 р. Національний банк України. URL: <https://surl.li/riwuop>
17. Digital Tiger 2024 : [report] / IT Ukraine Association. 2024. 47 p. URL: <https://surl.li/udemnq>
18. «Доповідай»: В Україні запустили першу краудфандингову платформу для воєнних зборів. *Na chasi*. 2023. URL: <https://surl.li/eefte5>
19. FinTech-тренди 2025: Споживчі фінанси зустрічаються з ШІ по всьому світу. *IT Ukraine Association*. 2024. URL: <https://surl.li/bbwldx>
20. Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39 : Постанова Правління Національного банку України від 10 квіт. 2024 р. № 43. URL: <https://surl.li/hfiqao>